

opusdei.org

"Es tevi neatlaidīšu, kamēr tu mani nesvētīsi" - kontemplatīvās lūgšanas cīņa

Ieiet kontemplācijas ceļos
nozīmē saprast, ka mums ir
vajadzīgs Dievs, ka mums ir
"jācīnās" kopā ar Viņu. Un atkal
un atkal lūgt Viņam Viņa
svētību: "Es Tevi neatlaidīšu,
kamēr Tu mani nesvētīsi."

13.09.2024

Kādā Ziemassvētku vakarā, svinot Svēto Misi un turot rokās svēto Hostiju, Sv. Jānis Marija Vianejs tika aizkustināts. Viņš pasmaidīja, raudāja, paildzināja šos mirklus, nenovēršot acis no Jēzus. "Likās, ka viņš ar Viņu runā; tad atkal atgriezās asaras, un atkal smaids", saka brālis Atanāzijs, kurš viņu uzmanīgi vēroja. Svinību beigās Atanāzijs viņam jautāja, kas tajos brīžos notika. Arsas prāvests atbildēja vienkārši: "Manā galvā bija ienākusi oriģināla ideja. Es teicu mūsu Kungam: "Ja es zinātu, ka man būs tā nelaime, ka es Tevi neredzēšu visu mūžību, tad tagad, kad Tu esi manās rokās, es Tevi nelaistu vaļā.""^[1]

“Es atradu viņu, ko tik stipri mīl mana dvēsele. Es viņu turu ciet un neatlaidīšu viņu...”, saka līgava Dziesmu dziesmā (Dz 3, 4). Tās ir atbalsis Jēkaba lūgumiem svešiniekam, ar kuru viņš bija

cīnījies visu nakti, kad viņš gatavojās satikt savu brāli Ēzavu.

“Bet Jēkabs palika viens pats, un kāds ar viņu cīnījās līdz rīta ausmai. Kad tas redzēja, ka nespēj viņu pieveikt, tas aizskāra viņa ciskas kaulu, tā ka Jēkaba ciskas kauls izgriezās, cīnoties ar viņu. Un tas teica: "Atlaid mani, jo rīts sāk aust." Bet Jēkabs teica: "Es tevi neatlaidīšu, iekams Tu mani nesvētīsi." Un tas vaicāja: "Kā tevi sauc?" Viņš atbildēja: "Jēkabs." Bet tas viņam sacīja: "Tavs vārds turpmāk nebūs Jēkabs, bet Israēls, jo tu ar Dievu un ar cilvēkiem esi cīnījies un esi uzvarējis." Un Jēkabs jautāja un sacīja: "Pasaki jel savu vārdu!" Bet tas sacīja: "Kādēļ tu man prasi manu vārdu?" Un Viņš to tur svētīja. Un Jēkabs nosauca to vietu par Pniēlu, jo: "Es esmu Dievu redzējis vaigu vaigā un esmu izglābis savu dzīvību." Un saule lēca, kad viņš Pniēlai gāja garām, bet viņš kliboja savas gūžas dēļ.” (Rad 32, 25-32)

Pasaki man kaut ko, Jēzu, pasaki man kaut ko

Katru reizi, kad mēs sakopojamies, lai izdzīvotu lūgšanas brīdi, un jo īpaši kontemplatīvu lūgšanu, mēs iesaistāmies sava veida cīņā:

"simboliskā tuvniecībā nevis ar Dievu - ienaidnieku, pretinieku, bet ar Kungu, kurš svētī un kurš vienmēr paliek noslēpumains, kurš šķiet nesasniedzams. Tāpēc Svēto Rakstu autors izmanto cīņas simbolu, kas nozīmē prāta spēku, neatlaidību, izturību, lai sasniegtu vēlamo."^[2]

Kontemplatīvā lūgšana ir "raudzīšanās ticībā uz Jēzu"^[3]; skatiens, kas Viņu meklē un kas nebeidz to darīt, kas nelaiž vaļā, kamēr Viņš mūs nesvētī, tas ir, līdz brīdim, kad "Viņa skatiena gaisma apgaismo mūsu sirds acis."^[4]

Ko mēs meklējam Viņa skatienā? Viņa sejas vaibstus, viņa jūtas, mieru, sirds uguni. Un, ja šajos rāmajos

brīžos mums netiek dota tikšanās,
pēc kuras mēs ilgojamies, mēs esam
gatavi būt neatlaidīgi, līdz tas notiek.
"Kontemplāciju mēs nepraktizējam
tad, kad ir pietiekami daudz laika to
darīt, bet gan izbrīvējam laiku
Kungam ar stingru apņemšanos –
neatņemt Viņam šo laiku."^[5]
Kontemplācija ir "*dāvana*, žēlastība,
kas var tikt saņemta tikai pazemības
un nabadzības garā"^[6]. Tieši šī
iemesla dēļ Dievam ir nepieciešama
mūsu neatlaidība; Viņam vajag, lai
mēs Viņam sakām: te man esi Tu un
te Tev esmu es... Es nekustos, es
nekur neiešu. Vai arī, kā svētais
Hosemarija dažreiz atkārtoja savā
lūgšanā: "Pasaki man kaut ko, Jēzu,
pasaki man kaut ko."^[7]

Personalizēt

Noslēpumainais varonis, kurš cīnījās
ar Jēkabu, nebija izsaukts. Viņš
parādījās pēc savas iniciatīvas. Tā tas
ir arī tagad: tas ir Dievs, kurš nāk

mūs satikt, jo "Dievam slāpst, lai mēs būtu izslāpuši pēc Viņa".^[8] Tas ir pārsteidzoši, bet slāpes "nāk no Dieva dziļumiem"^[9]: tās ir tikpat lielas un noslēpumainas kā mīlestība, kuras dēļ Viņš radīja katru no mums.

No savas puses mums vienkārši ir jānostājas Dieva priekšā. Tikšanās vieta ir ne tikai sajūtu sfēra, ne iztēle vai prāts, bet cilvēka sirds, "visdziļākā mūsu psihisko noslieču dzelme"^[10]. Runa ir par *būt* tur, lai paliktu Viņa klātbūtnē, lai paliktu Viņa mīlestībā (sal. Jņ 15, 9). Mēs neesam uzsākuši kādu vienkāršu psiholoģisku vingrinājumu, tie nav arī tikai koncentrēšanās centieni sasniegt garīgu tukšumu: mēs necīnāmies veltīgi... Mūsu kontemplācijai ir kristīgās ticības struktūra: tas ir "personisks, intīms un dziļš dialogs starp cilvēku un Dievu"^[11].

Tāpēc mēs negrasāties cīnīties ar negaidītiem ciemiņiem - traucējumiem, kuri ierodas tieši tajā brīdī, kad vēlamies lūgties. Tā vietā, lai mēģinātu tos atvairīt, labākā metode ir tos vienkārši ignorēt. Kad esam vienatnē ar Kristu, apzināties, ka Viņš ir pilnībā pievērsies man, un aicina mani, lai es būtu pilnīgi pieejams Viņam. Mūsu “oponentam” (pretiniekam) nav nevienas tukšas minūtes; Viņš ne mirkli nepārstāj uz mums raudzīties. Mēs no savas puses varam attālināties, novērsties un atstāt Viņu tur stāvam – taču tad mēs zaudētu Viņa svētību.

Jēkabs nenolaiž acis no Tā, ar kuru viņš cīnās. Viņam jāzaglabā uzmanība, nenovirzot skatienu, nezaudējot sirds virzienu. Skatīties tālruņa ekrānā? Nē; tā tiktu zaudēta iekšējā kontakta gaisotne. Pievēršanās traucēkļiem, ko pamanām tuvojamies, - dažādi

organizatoriski jautājumi, ziņkārība par to, kas notiek mums apkārt? Nē. Un tāpat *nē* arī domām par to, vai mana garīgā dzīve ir pietiekami laba, vai spēju sasniegt savus mērķus, jo tas var mūsu uzmanību smalki atgriezt atpakaļ pie domām par mums pašiem. Visas mūsu dzīves centrā ir KĀDS - tā ir Jēzus Kristus Persona. "Mēs vēlamies Kristu iepazīt, ar Viņu draudzēties un Viņu mīlēt. Ierādīt Jēzum pirmo vietu mūsu dzīvē nozīmē nebaidīties no dziļas kontemplatīvas lūgšanas"^[12]. Prasība ir radikāla un kļūst arvien vairāk visaptveroša. Dievs svētī tos, kuri cīnās par kontemplācijas dāvanu, mūžīgās dzīves dāvanas priekšvēstnesi, kuru mēs jau sākam baudīt. "Taču tagad mūsu reiz it kā ar bērnišķīgu naivumu aizsākusies lūgšana ievirzās plašā, mierpilnā un drošā gultnē – tā pāraug draudzībā ar To, kurš sacīja: «Es esmu ceļš»"^[13].

Kontemplācija meklē To, "ko mana dvēsele mīl (Dz 1, 7). Tas ir Jēzus."^[14]. Tāds pats cilvēks kā es, pret kuru es varu izturēties kā pret līdzīgu, jo Viņš pats mani ir nosaucis par draugu (sal. Jņ 15, 15). Lūgšana nebūs pa īstam kontemplatīva tik ilgi, kamēr tā nebūs personiska. "Lai tuvotos Dievam, mums ir jāizvēlas pareizais ceļš – Kristus vissvētais cilvēciskums."^[15] Jēzus ir tilts, kas caur ķermeni aizved mūs pie dievišķā. Šī "roku cīņa" ietver skatienu, smaidu, seju un, galvenais, siržu satikšanos. Runa ir par Jēzus sirds izjūtas piesavināšanos, mācoties "pazīt Kunga dzīvi no iekšienes", lai mīlētu Viņu un sekotu Viņam arvien vairāk."^[16] Kā Viņš šodien raugās uz mani? Vai mūsu starpā valda saskaņa, harmonija? Vai es pamanu Viņa priekus un bēdas un vienojos ar Viņu tajos?

Tumsā un pārbaudījumos

Cīņa notiek naktī. Tā ir nakts, kurā notiek ticības kustība: lai mēs tiktos klātienē, tiktos “aci pret aci”, mums nav starpnieka. Mūsu meklējumi notiek tumsā, “tīrā ticībā, šajā ticībā, kurai pateicoties mēs piedzimstam no Viņa un dzīvojam Viņā”.^[17] Mūsu cīņas pamatā nav nedz sajūtas – ja tās atnāk, laipni lūgtas; ja aiziet – tās ir prom, nedz arī tīrs saprāts, jo mēs nenodarbojamies ar garīgo akrobātiku. Tas, ko mēs esam iekvēlinājuši, ir ticība dzīvam cilvēkam, kurš vēlas satikties. Ticībā mums nav jutekļu tiešuma vai silogismu skaidrības; mēs staigājam tumsā, līdz pienāk brīdis, kad sākam redzēt. Taču ticības tumsa ļauj mums redzēt tālāk. Dienas laikā mūsu skatiens sasniedz dažus desmitus kilometru: tas apstājas Zemes atmosfēras zilajās debesīs. Taču naktī mēs redzam zvaigznes miljoniem gaismas gadu attālumā. Ticība mums atklāj jaunas pasaules.

Kontemplatīvā cīņa nozīmē arī stāties pretī mazdūšībai, sausumam, ticības nogurumam, pat skumjām par to, ka mēs pilnībā neatdodamies Kungam, jo mums ir daudz mantas (sal. Mk 10, 22); vai arī iekšēju sacelšanos pret Dieva loģiku, kas reizēm šķitīs tik atšķirīga no mūsējās; vai iedomu, ka tas nav domāts mums, ka mums nav tāda jūtīguma... Vai es neesmu iegrimis fantāzijā? Kurp mēs ejam ar šo? Vai tā nav pārāk mistiska pieeja? Šajā brīdī Jēkabs varēja pārtraukt cīņu. Patiesībā, vai viņam cīņas laikā nebija vilcināšanās? Noteikti jā, bet viņš turpināja. Ir jāvirzās uz priekšu ar apņēmību un ar bērna dvēseli, zinot, ka ejam mīlestības ceļu, kas ir uzticības un atdošanās ceļš.

Kamēr meditatīvā lūgšana tiecas pēc līdzekļiem, kontemplācija koncentrējas līdz galam. Mēs esam kopā ar To, ar kuru gribējām būt kopā. Tagad mēs neņemam vērā ne

tikumus, ne mērķus, ne cīņas... Ar to visu mēs nodarbojamies meditācijā. Tagad mūsu laiku, mūsu laika tukšumu piepilda vienīgi Viņa klātbūtne. Mūsos iekvēlojas ilgas, vēlmes, Debesu priekšnojauta. Mūsu Debesu mērs būs mūsu dedzības mērs: slāpes pēc Dieva, "ilgas izprast Viņa asaras, redzēt Viņa smaidu, Viņa seju..."^[18] Un ar šo vēlmi, miera pilni, mēs ejam pa dzīvi, kad ieejam kontemplācijas ceļos: "Mēs sākam dzīvot kā gūstekņi, kā ieslodzītie. Un, kamēr veicam mums uzticētos ikdienas pienākumus, par spīti visām mūsu kļūdām un nepilnībām, cenšoties to darīt cik vien labi iespējams, mūsu dvēsele ilgojas pacelties pie Dieva. Tā tiecas Viņam pretī līdzīgi kā dzelzs, ko pievelk magnēts."^[19]

Jēkabam bija jānoiet garš ceļš līdz vietai, kur Dievs vēlējās tikties ar viņu. Tur viņam nebija pavadoņu: Bībele mums stāsta, ka viņš bija

palicis viens, kad tas notika. Viņam nebija arī nekādas bagāžas: viss, kas viņam bija piederējis, ir pārvests pāri upei otrā pusē (sal. Rad 32, 24-25). Un "nakts" ir vajadzīga tādā nozīmē, ka apmaiņa aicina atcerēties. Šoreiz Jēkabs "vairs nav situācijas saimnieks - viņa viltība vairs neko nelīdz - viņš vairs nav stratēģis un aprēķina cilvēks (..).

Šoreiz Jēkabam nav nekā cita, ko dāvāt Dievam, kā vien viņa trauslums un bezspēcība, un arī viņa grēki. "[20] Dievs nāk, lai meklētu viņu, kad viņš ir neaizsargāts un brīvs no citām lietām, kas novērš viņa uzmanību. Jo, lai pārdomātu, mums ir vajadzīga brīvība un sirds atvērtība: nekas vairāk kā mūsu mazuma uztvere un vēlme satikties. Tas, kuru mēs gaidām, neparādīsies, ja mūsu sirdis būs aizņemtas. Neviena no mūsu vēlmēm nedrīkst būt lielāka par vēlmi būt kopā ar Viņu.

Es tevi neatlaidīšu, kamēr tu mani nesvētīsi

"Svētī mani." Patriarhs nesamierinās ar mazāk. Viņš tur savu Kungu gūstā. Bet no kā sastāv šī svētība? Jēkabam ir prieks redzēt Dievu, un viņa prieks pastiprinās, kad viņš saprot, ka, lai gan viņš Viņu ir redzējis, viņš joprojām ir dzīvs. Svētība ir Dieva Vaiga kontemplācija, kas piepilda mūs ar Viņa mieru, Viņa prieku, Viņa žēlastību. Mēs to nespēsim sasniegt ar savas gribas darbību, bet gan atverot savu sirdi Svētā Gara dāvanām. "Visa mūsu dzīve ir kā šī garā cīņas un lūgšanu nakts, kas ir jādzīvo ar vēlmi un lūgumu pēc Dieva svētības, ko nevar izcīnīt vai iegūt tikai ar mūsu pašu spēkiem, bet kas ir jāsaņem no Viņa ar pazemību, kā bezmaksas dāvana, kas mums beidzot ļauj atpazīt Tā Kunga Vaigu."^[21] —

Tāpēc mums ir pacietīgi jāgaida.
Jēkabam bija jāgaida visu nakti līdz
rītausmai. Viņš nebēga, nepadevās.
Svētība mums tiks dāvāta, ja mēs to
lūgsim atkal un atkal. Mēs darām to,
kas ir mūsu ziņā, tiecoties pēc
klusuma, atmiņām, sirds brīvības...
Dieva ziņā ir dāvāt patiesi
kontemplatīvas dāvanas: zināšanas,
izpratni, gudrību. Mēs nespējam tās
sev paši iemantot... Tās ir uztveres
spējas, ko Viņš dāvā, kad vēlas.
Mums tās ir jālūdz un jāgaida ar
pazemību. Kungs mums tās dāvās
pamazām vai, iespējams, uzreiz visu
vienā reizē. Un, kad mēs saņemsim
šo svētību, vienalga, vai nu nelielās
devās vai pārpilnībā, mēs turpināsim
savu ceļu ar tālumā vērstu skatienu,
jo šī svētība nav īslaicīga, bet gan
pastāvīga. Patriarhs devās ceļā. Uz
kurieni? Tas nav svarīgākais. Svarīgi
ir tas, ka viņa dvēselē jau ir Kunga
sejas nospiedums. "Šī svētība, ko
patriarhs viņam bija lūdzis cīņas
sākumā, tagad viņam ir piešķirta. Un

tā nav svētība, kas iegūta ar maldināšanu, bet gan Dieva brīvi dota svētība. Jēkabs var to saņemt, jo, būdams viens, bez aizsardzības, bez viltības un maldināšanas, viņš nodod sevi neaizsargātu, pieņem padošanos un atzīst patiesību par sevi."^[22] —

"Es esmu redzējis Dievu vaigu vaigā un es joprojām esmu dzīvs," Jēkabs saka sev. Visā šajā dīvainajā cīņā viņam ir izdevies uzzināt, kā priekšā viņš bija. Visas savas dzīves laikā ar savu lūgšanu mēs iepazīstam Dievu, mēs viņu saprotam vai vismaz pieņemam Viņa darbības veidus, pat nesaprotot tos. Mēs vēlētos uzzināt viņa vārdu: "Kas tu esi?" Mēs gribētu viņu redzēt. Un Dievs parāda sevi, bet slēpjas, lai mēs turpinātu Viņu meklēt: lai mēs dzīvotu no Viņa, lai mēs dzīvotu no šiem meklējumiem...

Šī noslēpumainā stāsta iznākums ir paradoksāls, tāpat kā gandrīz vienmēr mūsu ticība. Dievs svētī

Jēkabu un apsveic viņu ar uzvaru, bet galu galā ir izmežģījis viņa ciskas kaulu. Patriarhs ir izcīnījis labo cīņu, viņš ir stājies pretī noslēpumainajam pretiniekam, nebūdams klibs. Bet no šī brīža viņš staigās klibodams: tas būs kā sava veida rota, kas viņam atgādinās par cīņu. "Un tieši šis Jēkabs saņem Dieva svētību, ar kuru viņš ieklibo apsolītajā zemē: neaizsargāts un aizskarts, bet ar jaunu sirdi."^[23] Arī mēs izkļūsim no cīņas ievainoti un atjaunoti: mūsu zemes vērtspapīri tiks izmesti un Dieva zīme tagad mūs vadīs. Viņš mūs ir svētījis un svētīs arī turpmāk, taču Viņš liek mums dziļi apzināties, ka mūsu patiesā drošība ir Viņā. Un, jo vairāk mēs lūdzam, jo vairāk saprotam, ka mums tas ir vajadzīgs, ka mums ir "jācīnās". Un mēs lūgsim Viņa svētību jo vairāk: Es Tevi neatlaidīšu, kamēr Tu mani nesvētīsi.

Rikardo Sada

[1] F. Trochu, *Le Curé d'Ars Saint Jean-Marie Vianney*, Liona-Parīze, 1925, 383. lpp.

[2] Benedikts XVI, *Audience*, 2011. gada 25. maijs.

[3] *Katoliskās baznīcas katehisms (KBK)*, nr.2715.

[4] *Turpat*.

[5] *Turpat*, nr.2710.

[6] *Turpat*, nr.2713.

[7] Personiskas piezīmes, 1935. gada 12. decembris, citēts A. Vázquez de Prada, *Opus Dei dibinātājs* (1. sēj.), Rialp, Madride, 1997, 582. lpp.; personiskas piezīmes, 1937. gada 20. decembris, citēts *Camino*, kritiski vēsturiskā izdevumā, piezīme pie nr. 746.

[8] Sv. Augustīns, *De diversis quaestionibus octoginta tribus* 64, 4; citēts *KBK* nr. 2560.

[9] *KBK*, nr. 2560.

[10] *Turpat*, nr. 2563.

[11] Dicastery for the Doctrine of the Faith, Letter *Orationis Forms* on Some Aspects of Christian Meditation, 1989. gada 15. oktobris, nr. 3.

[12] F.Okariss, *Pastorālā vēstule*, 2017.gada 14.februāris, nr.8.

[13] Sv.Hosemarija Eskriva de Balagers, *Dieva draugi*, nr.306.

[14] *KBK*, nr. 2709.

[15] *Dieva draugi*, nr.299.

[16] *KBK*, nr. 2715.

[17] *Turpat*, nr. 2709.

[18] *Dieva draugi*, nr.310.

[19] *Turpat*, nr. 296.

[20] Pāvests Francisks, *Audience*,
2020.gada 10.jūnijs.

[21] Benedikts XVI, *Audience*, 2011.
gada 25. maijs.

[22] *Turpat.*

[23] Pāvests Francisks, *Audience*,
2020.gada 10.jūnijs.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
lv-lv/article/es-tevi-neatlaidisu-kamer-
tu-mani-nesvetisi-kontemplativas-
lugšanas-cina/](https://opusdei.org/lv-lv/article/es-tevi-neatlaidisu-kamer-tu-mani-nesvetisi-kontemplativas-lugšanas-cina/) (14.04.2025)